

ЗАБРАВЕНИТЕ СПОРТОВЕ НА ПАВЛИКЕНИ

Практика на една музейна изложба
Нели Цонева, Елена Христова

На 1-ви ноември 2011 г., по повод Деня на народните будители, в залите на Исторически музей – Павликени бе открита изложба „Спортната слава на Павликени”. Целта на изложбата бе да бъдат представени успехите на павликенските спортисти през XX век, както и да се събуди спомена за развитието на „забравените” спортове, които отдавна са останали в историята на Павликени. Темата за развитието на спорта в Павликени до сега не е била обект на цялостно и задълбочено проучване. Отделни моменти от спортната история на селището са представени в някои от публикуваните вече монографии и сборници за историята на града. Изключение в това отношение има спрямо най-изявените спортисти на Павликени – лекоатлета Йордан Петров – Графа и футболиста Кирил Ракаров.

Състезатели и отбори от града години наред са заемали призовите места на много национални и международни състезания по плуване, мотобол, конен спорт, вдигане на тежести, лека атлетика, хандбал, шахмат и др. Тези спортове са привличали стотици млади хора и в действителност са били масови. В средата на миналия век успехите на павликенските футболисти основателно са събирали овациите на публиката и са повдигали самочувствието на местните любители на спорта.

В основата на изложбата е дарената от Милена и Стефан Друмеви колекция от черно - бяла фотография на Йордан Друмев. Той е бил дълги години спортен кореспондент на регионални и национални спортни вестници. През 80-те години на миналия век, като член на кино-фото клуб „Панорама” в Павликени, той представя изложба с авторски фотографии на тема „Спорт в Павликени”.

През 2011 год. плувецът Николай Ганев дарява на ИМ- Павликени 65 спортни медала и отличия от републикански и международни състезания по плувни спортове.

Така неусетно се заражда идеята за изложба , разкриваща спортното минало на малкия ни град и успехите на павликенските спортисти в над 16 вида спорт през XX век.

Основният акцент в изложбата е представянето на изчезнали вече спортове и личности , допринесли за славата не само на малкия град, но и на България. Павликени може да се гордее с постиженията си в леката атлетика, мотобола, конния спорт, плуване и вдигане на тежести. Но времето минава, времената и хората се променят и неусетно от динамичното спортно ежедневие на провинциалния градец, изчезват спортовете, станали повод за гордост и победни възгласи.

Изложбата има за цел да съживи интереса на павликенската публика към спортната им история, да припомни на по-възрастните миналите успехи и да провокира интереса на младите посетители към спорта като начин на живот.

Постепенно към тематичната временна изложба се добавят десетки дарения на павликенчани – медали, купи, дипломи и грамоти от спортни състезания, екипи, топки, седла за езда и дори топка за мотобол. Всички те в композиционна цялост разкриват нагледно картината на спортните срасти, изяви и личности на поколенията преди нас.

Временната експозиция е разгърната в три основни модула, където върху 5 табла и 9 витрини са разположени над 200 експонати, свързани тематично с чернобелите спортни снимки на фотографа Йордан Друмев. Акцентирано е върху пет спорта прославили Павликени, но останали в спомените на града.

Първостепенно място в изложбата е отделено на развитието на масовия спорт в Павликени и на успехите на Йордан Петров (Графа). Началото на масовия спорт започва още от 20 –те години на XX век, когато в селището е имало два спортни клуба. През 1920 г. радетелите на идеята за развитието на спорта – Чудомир Петров, Ангел Караязов,

Стефан Серафимов, Нено Петров и други основават Спортен клуб „Гранит”. Няколко години по-късно клубът е преименуван на Спортен клуб „Царица Йоанна”. Членове на спортното сдружение (А.Караязов, Йордан Петров и Тодор Тодоров) са участвали в националния отбор на България по лека атлетика в периода между двете световни войни.

През 1930 г. под патронажа на „старейшината” на Павликени – Атанас х.Славчев се създава и втори спортен клуб „Хаджи Славчев”. През 1931г. клубът е приет за член на Българската национална спортна федерация, а през 1932 г. е осветено знамето на клуба. В периода 1936-1940 г. лекоатлетите на Сп.клуб „Х.Славчев” са на първо място във В.Търновска окръг, а през 1939 г. носители на купата за държавния лекоатлетически шампионат .

Най-изявеният спортист на Павликени от първата половина на ХХ век е Йордан Петров – Графа (род.1906) Успехите на Графа в бягането на 5 000м, 10 000м и маратонското бягане през 1925- 1940 г.прославят България. През 1925г. и 1930 – 1932 г. той е носител на Националната купа по лека атлетика През 1932 г. участва на Балканиадата в Атина, където побеждава най-големият маратонец по онова време, който бил италиански граф по произход След състезанието победеният италианец поздравил лично българина и му казал, че „днес истинският граф е той”. От този момент всички наричат Йордан Петров- ГРАФА. Когато се завърнал в Павликени, жителите на селището го посрещат тържествено и го носили на ръце от гарата до площада. Многократно Графа печели медали от републикански и международни състезания - 6 златни, 5 сребърни, 13 бронзови медали и купа от Балканиадата. На 38 години той продължава да се състезава и да завоюва отличия в маратонското бягане. Успоредно с леката атлетика Йордан Петров дълги години се е състезавал и като член на Павликенското колоездачно дружество „Ураган”. Семейството на Графа е подарило всички медали, купа и отличия за постоянната експозиция на музея още преди 30 години и те неизменно са част от нея. На изложбата тази година в специална витрина бяха подредени много снимки и архивни материали от спортната кариера на Й.Петров, подарени на музея от неговата дъщеря Теменужка Петрова .

Друг изтъкнат състезател в леката атлетика от този период е Ангел Караязов, който се състезавал в дисциплините : бягане – 100 метра, дълъг, висок и троен скок. Отличните му резултати го отвеждат на балканиадите в Атина, Букурещ и София , заедно с Графа.

Плувните спортове в Павликени се развиват през втората половина на ХХ век. Организираното плуване води началото си от 1950 г., когато руснака Игор Злобин поставя началото на този спорт в нашия град . През 1954 г. започва изграждане на градски плувен басейн, който е завършен през 1974 година и веднага се превръща в притегателен център за деца и младежи. Предвиждало се да се построи и закрыта плувна база, но това така и не се осъществява. По-късно е построен малък басейн до Пожарната, а през 80-те години са изградени два басейна на брега на яз. „ Александър Стамболийски” (**ИМ- Павликени, Комунистически устрем, бр.21 от 1976 г.; бр.17, 19 от 1980 г.**).

Плувният спорт се развива много бързо и привлича много деца в града. Плувци от Павликени участват активно в ежегодното преплуването на яз. „ Ал.Стамболийски” и река Дунав. През 1975 г. Павликени заема трето място в България по обучение на деца. Изявени бивши състезатели от Павликени са : Стойка Генова- треньор по гребане към ЦСКА и Димитър Любенов- треньор по плуване към ДФС „ Локомотив” София (**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем, бр.21 от 1976 г.**).

Сред най-големите имената на плувния спорт е Николай Ганев. Роден е на 6 февруари 1955 г. в гр.Павликени, плува от 10 годишна възраст. През 1970 г. е включен в градския отбор по водна топка. Същата година покрива норматива за I-ви спортен разряд на 100 м свободен стил и е приет в Спортното училище в Плевен. През

1971г. е индивидуален победител в няколко дисциплини на окръжния преглед по водни спортове във В.Търново. През 1985г. завършва НСА.

Множество медали, снимки и документи разкриват успехите на олимпийеца Николай Ганев. През 1973г. на Републиканско първенство във Велинград печели златни медали на 100 метра и 200 метра свободен стил. От 1973 /74г.е в Армейска школа “Чавдар”-София и включен в Националния отбор по плуване. Републикански шампион в 4 дисциплини. Много успешна за него е 1975г., когато става 5 кратен републикански шампион, медалист е от Балкански шампионат и завоюва 7-мо място от световно първенство -свободен стил и 4 x 100 метра. Като част от националния отбор по плуване през 1976г. е участник в Олимпийските игри в Монреал(Канада), а същата година заема и 6- то място на Европейско първенство 4 x 100 м. В периода 1975 – 1978 г. е състезател в ЦСКА и треньор по плуване до 1989 г. Участвал в международни турнири в Атина, Букурещ, Белград, Виена, Берлин, Прага. За спортните си постижения като състезател през 2000 г. Николай Ганев получава почетен знак на Българския олимпийски комитет.

В изложбата са включени авторски фотографии на тема „Спорт в Павликени”на Йордан Друмев. В тях откриваме спортните пристрастия на хората от Павликени: лека атлетика, футбол, хандбал, шах, тенис на маса и рали състезания, мотокрос, вдигане на тежести, борба, волейбол, баскетбол, плуване, мотобол и конен спорт. Реалистичните чернобели снимки на Друмев показват масовия спорт, ученическите и работнически спартакиади и традиционния пробег „ Октомври”. Семейството на Й.Друмев подари на музея десетки работни бележници, в които кореспондентът е отразявал спортния живот в Павликени. За своята дългогодишна дейност, посветена на спорта, Йордан Друмев е награден с Народен орден на труда – бронзов. Семейството му пожела това високото отличие да се съхранява във фонда на музея.

Друг спорт с много успехи, представен в изложбата е вдигане на тежести. Основата на вдигането на тежести поставят учителите Никола Колев и Марин Маринов през 1957 година. Първи започват да тренират Христо Кръстев (Бако), Иван Цонев, Стоян Цонев, Георги Димов и Петър Данаилов. През 1958 год. Иван Цонев става републикански шампион в категория до 52 кг., а Христо Кръстев е републикански шампион в категория над 100 кг. Републикански шампиони за 1963 г. стават Никола Колев и Драгия Иванов

Първите щангисти тренирали в салона на Гимназията, а през 1973 г. заниманията са се водили в салона на гарата. През 1973 г. е осигурено помещение в близост до пансиона на ТМСС „ Цанко Церковски”, тъй като повечето състезатели са от училището .

В плановете за строителство се предвиждало изграждане на две нови съвременни зали за вдигане на тежести, които да стимулират развитието на този спорт сред младежите(**ИМ-Павликени, в-к Комунистически устрем, бр.21 от 1976 г.**).

За първи щатен треньор по вдигане на тежести към ФД „ Червено знаме” е назначен Стоян Цонев през 1973 год. В началото той работи с 15 ученици, а по-късно те стават над 30 в различни категории. 5 години по-късно успехите на отбора по вдигане на тежести се множат. През 1974 год. отборът на „ Червено знаме” заема трето място на окръжното първенство, а на следващата година е вече на второ място, като има и окръжни шампиони в отделните категории. На републиканското първенство през 1976 г. сборният отбор на юноши старша възраст заема 9-то място от общо 24 отбора в страната. Състезателите са част от националните юношески отбори и печелят много отличия в различните категории(**ИМ - Павликени, в-к Комунистически устрем, бр.47 от 1977 г.**).

Най-изявени щангисти в тежката атлетика са :

М.с. Пламен Шанов - носител на златни, сребърни и бронзови медали от републикански първенства и международни турнири. През 1978 год. Шанов става европейски шампион за юноши в Италия. Включен е в разширения състав на

националният отбор на България (**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем, бр.16, 17 от 1980 г.**).

Майстор на спорта по вдигане на тежести е Крум Манчев – републикански шампион за 1977г., завоювал също сребърни и бронзови медали от републикански първенства, учствал също в разширения състав на националния юношески отбор по вдигане на тежести(**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем, бр. 3,16, 25, 41 от 1980 г.**).

Много добри резултати постигат Красимир Михайлов - носител на златни, сребърни и бронзови медали от републикански първенства; Хайредин Рамазанов, Кирил Крумов и Петко Миков и др (**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем, бр. 3,16, 25, 41 от 1980 г.;бр.13 от 1982г.; бр.14 от 1983 г.;бр.1 от 1985 г.; бр.6 от 1986 г.; бр.11 от 1987 г;бр.8 от 1988 г.**).

Особен голям интерес сред експонатите от изложбата предизвикаха седлото за гладка езда и сребърната шпора от Балканиадата в Румъния, разказващи историята на конния спорт в Павликени. Даренията , направени от Виолета Банчева, Веселин Лазаров, Йордан Кабаиванов и др.представиха нагледно „златните години” на павликенската конна школа към „ Червено знаме”. Показаните снимки, плакети, кокарди, купи, медали и флагчета припомниха на публиката добрите традиции в този спорт.

Началото на конният спорт се поставя през далечната 1952 г., когато е създадено ДСО „ Урожай”и конете и тяхната издръжка са поети от стопанството. Първите си стъпки конният спорт дължи на усилията на Георги Кирков и Крум Вачков. Конете били събирани от стопанствата в селата Върбовка, Бутово, Караисен, Сломер, Батак и други.През 1955-56 г.новосъздадените ТКЗС – та в община Павликени се заемат да развиват спорта. Сформиран е окръжен отбор по конен спорт към БСФС-Велико Търново и в него са включени състезатели от Павликени.Тук изпъкват имената на : м.с. Иван Илиев, м.с. Иван Първанов и м.с .Йордан Романов / републикански шампион от 1967 г./В онези години те са били състезатели , треньори и отговорници за конете .

От 1975 г. конният спорт и прилежащата му база в Павликени е на подчинение на АПК „ Павликени” и е разположена на територията на ТКЗС- Павликени. Отборът се нарича „ Червено знаме”. До тази година състезателите по конен спорт са аматьори , но след това стават професионални състезатели. Започва и възходът на павликенската конна школа, а броят на конете достига 54 расови коня за състезания (**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем, бр. 45 от 1986 г.; бр.11, 29, 45 от 1988 г.; бр.1 от 1989 г.**).

Начело на успехите на отбора като състезатели и треньори личат имената на Асен Банчев Тинчев и Петър Ценков. И двамата се състезават от 1952 г., по-късно стават и майстори на спорта по конен спорт/ 1976 г. /, а от 1977 год . завършват школа и са първите лицензирани професионални треньори по конен спорт в града. Като треньори Асен Тинчев и Петър Ценков работят чак до 1992 г., когато конната база и отбора са закрити , а конете са продадени(**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем, бр. 29, 32 от 1990 г.**).

Многобройни са отличията от зонови, републикански и балкански първенства за отбора на „ Червено знаме”. Състезателите ни много често представят България на международни първенства и печелят медали. Развива се силна детско-юношеска школа с треньор Асен Тинчев, която е в основата на успехите и развитието на конният спорт(**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем,бр.15, 25, 34, 40 от 1980 г.;бр.27, 28 от 1981 г.;бр.21 от 1983 г.;бр.27, 51 от 1984 г.; бр. 45 от 1986 г.; бр.11, 29, 45 от 1988 г.; бр.1 от 1989 г.**).

Състезатели от отбора по конен спорт „ Червено знаме” Павликени:
до 1974 г.-м.с. Иван Илиев, м.с.Ив.Първанов, Йордан Романов,
след 1974 г.- м.с. Асен Тинчев, м.с. Петър Ценков, к.м.с. Христо Атанасчев

Балкански шампиони по конен спорт: м.с. Иво Маринов / 1980, 1989, 1990 г./ , м.с. Тодор Цанев / 1984 г./, м.с. Иван Начев / 1985 г./, к.м.с. Веселин Лазаров / 1982 г./, м.с. Георги Иванов/ 1989 г./ и др.

м.с. Емил Ненков/ Републикански шампион/, м.с. Тодор Младенов,
м.с. Красимир Здравков, м.с. Пламен Любенов, Ангел Тодоров, Анатоли Тодоров,
Йордан Кабаиванов и др.

Отбора по конен спорт в Павликени е носител на Републикански купи от 1979 г., 1984 г., 1988 г. и много други отличия. Републиканското първенство по конен спорт за 1984 г. се провежда в гр.Павликени.

Бурен интерес и много въпроси възникнаха около експонираните отличия , екипи, каски и топка , принадлежали на състезателите по мотобол. Експонатите от изложбата – снимки, спортни екипи, каски, купи, топка за мотобол и лични вещи на състезателите илюстрират славната история на спорт, напълно изчезнал от спортната карта на България.

В България спорта – мотобол навлиза едва през 1958 и 1959 година. Началото му в Павликени е поставено на 10 октомври 1958 г., когато се провежда демонстрационен мач между авто-мото клубовете на гр.Плевен и гр.Павликени. Тази първа среща по мотобол завършва с резултат 1:1. В този мач играят Йордан Георгиев Йорданов, Кирил Димитров Стойчев, Слави Генчев Славчев, Петко Петков Петков- капитан, Георги Славейков Коприваров, Марин Готев Иванов и Ганчо Василев Драганов(**ИМ-Павликени, в-к Комунистически устрем, бр. 21 от 1976 г.; бр.47 от 1977 г.**).

Отборът по мотобол в Павликени е създаден през 1959 г. и играе първият си мач с отбора на гр.Попово. Първоначално се нарича АМК „ Павликени”, а от 1982 год. отборът се финансира от ПКО „ Съба Енева” и се нарича АМК „ Полиграф” Павликени.

Дълги години , чак до 1990 г. отборът по мотобол на Павликени е сред най-добрите в България, носител на купата на България или в челната тройка. През годините треньори са Слави Добруджалиев, Кольо Захариев и Емил Лазаров.

Отборът на ГАМК „Павликени” участва в Първото републиканско първенство по мотобол през 1961 год., но след конфликтен финал между отборите на Попово и Хасково, републиканските първенства се прекратяват. Едва през 1967 год. отново започват да се провеждат Републикански първенства за купата на България, като те се делят на пролетни и есенни сезони.

От 1964 г. се провеждат национални зонове първенства по мотобол като ГАМК „ Павликени” е част от Северната зона, заедно с Попово, Търговище и Разград. В Южната зона са отборите на Хасково, Мадан, Рудозем и Поморие. В периода от 1964 до 1967 г. отборът по мотобол на Павликени е в челната тройка на зоновите първенства в България(www.popovo.bg, Местен вестник, бр.18, 19 от 2009 г.).

През 1967 год. в Хасково отново се провежда Републиканско първенство за купата на България, където ГАМК „ Павликени” заема трето място. През тази година за първи път се сформира разширен състав на националният отбор по мотобол, в състава на който влизат 3- ма павликенски състезатели. Сред павликенските мотоболисти има четирима майстори на спорта .Сред тях са най-дългогодишните и успешни състезатели в отбора :м.с. Радко Иванов Радков, м.с. Емил Лазаров и м.с. Атанас Лицов.

Тези мотоболисти са в разширеният състав на националният ни отбор , който заема трето място за „ Купата на Европа” през 1968 г. в Мьорж / ФРГ /; трето място за „ Купата на Европа” през 1971 г. Участват и в Европейските първенства през 1981г./IV–то място в Полтава, СССР/; 1985 г. във Франция/IV то място /. 1986г. в гр.Елиста /УССР, 3-то място/, както и през 1989г. във Франция Последното участие на национален отбор по мотобол/ с павликенско участие/ е в Холандия през 1991г.

През 1977 г. мотоболния отбор на Павликени е републикански шампион, а на следващата година е вицешампион. Ядрото на отбора в този период са: Павел Сотиров Георгиев – вратар, Иван Андреев Иванов, Иван Косев Костов, Радко Иванов Радков, Стефан Георгиев Ганчев и Асен Ганчев Марчев. През 1981 г. АМК „Павликени” отново е на първо място в България. В отбора влизат: Величко Йорданов- вратар, Трифон Неделчев, Емил Лазаров, Иван Косев, Радко Радков – капитан, Стефан Ганчев, Асен Марчев, Гошо Панов, Никола Николов- монтьор и Пенчо Иванов- ръководител на отбора. През 1982 г. АМК „Полиграф” Павликени заема второ място в страната, а на следващата година- 1983г. отново е с купата на България по мотобол. В периода 1970-1988 год. павликенския отбор няколко пъти заема първо място в републикански първенства, а негови играчи са едни от най-резултатните състезатели (**ИМ- Павликени, в-к Комунистически устрем, бр. 21 от 1976 г.; бр.47 от 1977 г.; бр. бр.11, 16, 43 от 1979 г. ; бр. 16, 17, 20, , 42, 46 от 1980 г. ; бр.17, , 35, 43 от 1981 г. ; бр. 16, 20, ,30, 35, 42 от 1982 г. ; бр.12, 14, 16, 17, 20, 31, 32, 33 от 1983 г. ; бр.15, , 28, 29 от 1984 г.; бр. 15, 24, 26, 38 от 1986 г. ; бр. 43 от 1988 г. ; бр. 1 от 1989 г.**).

От 1967 г. в град Павликени се провеждат непрекъснато състезания по мотобол, дори по-често и от футболни срещи. Тази зрелищна игра е била част от спортното ежедневие на града и е привличала голяма публика. В Павликени се провеждали кръгове от републиканските първенства и международни срещи.

Експонатите в изложбата са на един от най- добрите играчи в отбора м.с.Радко Иванов Радков, капитан и най- добър реализатор и нападател, национален състезател в отбора на България. М.с.Радко Радков / 1942- 2010 г./ е роден в гр.Бяла Черква. Състезател от националния отбор по мотобол, трикратен бронзов медалист от Европейски първенства, шест пъти републикански шампион. В изложбата има негови снимки, медали и флагчета, както и оригиналната топка за мотобол, каска, част от екип и протектори за крака.

Друг дългогодишен национален състезател е м.с.Емил Лазаров, капитан и най-добър състезател. Представени са негови отличия и каска за мотобол. Лазаров - Състезател от националния отбор по мотобол, трикратен бронзов медалист от Европейски първенства, шест пъти републикански шампион. Медали, каски, купи и флагчета показват нагледно неговите успехи.

Вратарят по мотобол на АМК „Павликени” до 1979 г. Павел Сотиров дари свои медали и отличия за изложбата.

Най големите успехи в развитието на мотобола в Павликени са в периода 1980-1989 г., когато АМК „Полиграф” е републикански шампион на България. Треньор на отбора е Кольо Захариев, а капитани са последователно Радко Радков и Емил Лазаров. Последното участие в републиканско първенство на отбора по мотобол е през 1990 г (**ИМ- Павликени, в-к Павликенски глас, бр.29 от 1990 г.**).

Първоначалният състав на отбор на АМК „Павликени” до 1980 г.: Слави Добруджалиев, Радко Радков/ капитан/, Емил Лазаров, Атанас Лицов, Павел Сотиров/ вратар/, Иван Андреев, Иван Косев, Георги Николов, Асен Ганчев, Стефан Ганчев.

В изложбата е включена цветна снимка на отбора на АМК „Полиграф” до 1990 г.: м.с. Радко Радков, м.с. Емил Лазаров, м.с. Атанас Лицов, Стефан Ганчев, Никола Личев, Атанас Благинов, Никола Йорданов, Николай Дончев, Милко Минчев, Георги Любенов, Любен Георгиев, Иво Василев, Димитър Димитров.

На отделни пана и витрини са представени част от успехите на павликенския мотоболен отбор: 1973 г. – III-то място в Републиканския шампионат по мотобол за АМК “Павликени”; 1978 г. – Павликенският отбор по мотобол в състав: Павел Сотиров, Ив.Андреев, Р.Радков, Иван Косев, Г.Николов, Ст.Ганчев и Асен Марчев печели сребърни медали на Републиканския турнир; 1980 г. - Първо място на Републикански

шампионат по мотобол за ГАМК "Павликени"; 1981 и 1982 г. – Международни срещи на Павликенските мотоболисти с националния отбор на СССР.

През 1982 г. АМК „Полиграф” Павликени заема второ място в страната, а на следващата година- 1983г. отново е с купата на България по мотобол. В периода 1970-1988 год. павликенския отбор няколко пъти заема първо място в републикански първенства, а негови играчи са едни от най-резултатните състезатели. 1986 г. – Първо място на Републиканското първенство по мотобол за АМК „Полиграф” – Павликени; 1989 и 1990 г. – сребърни медали от държавните първенства.

Дълги години базата и моторите на националният отбор по мотобол са в Павликени. Изгражда се и специално игрище за мотобол- между стадиона и ТМСС „Цанко Церковски” с осветление за вечерна игра. За съжаление политическите и икономически промени слагат край на успехите на мотобола. Този атрактивен спорт изчезва и е забравен.

Изложбата предизвика голям интерес не само сред гражданите на Павликени, а и сред хора, свързани по-един или друг начин със спорта. От изложба, започнала с дарения на изявени спортисти, тя прерасна в едно цялостно проучване на недалечното ни спортно минало. Изготвянето на презентацията „Забравените спортове на Павликени”, даде възможност много по-голяма аудитория да се запознае с изложбата.

Спортът няма възраст и граници. Тази изложба показва, че колективната памет на един малък град е жива и има нужда да помни своите „забравени” спортни герои.

ПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА :

Комунистически устрем, бр.21 от 1976 г. ; бр.11, 16, 43 от 1979 г. ; бр.3, 15, 16, 17, 20, 25, 34, 40, 41, 42, 46 от 1980 г. ; бр.17, 27, 28, 35, 43, 49 от 1981 г. ; бр.13, 16, 20, 23, 29,30, 35, 42 от 1982 г. ; бр.12, 14, 16, 17, 20, 21,31, 32, 33 от 1983 г. ;

бр.15, 27, 28, 29, 51 от 1984 г. ; бр. 1 от 1985 г. ; бр. 2, 15, 24, 26, 38, 45 от 1986 г. ; бр.11, 27, 46 от 1987 г. ; бр.11, 25, 27, 28, 29, 38, 43, 44, 45 от 1988 г. ; бр. 1 от 1989 г. ;

(www.popovo.bg, Местен вестник, бр.18, 19 от 2009 г.

Павликенски глас, бр.26, 29, 32 от 1990 г. ;

Устни сведения и личен архив на Николай Ганев, 57 г. от София, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Веселин Лазаров, 48 г. от Павликени, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Емил Лазаров, 62 г. от Павликени, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Милена и Стефан Друмеви, г. от Павликени, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Теменужка Петрова, г. от Велико Търново, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Елка Иванова, 64 г. от Бяла черква, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Павел Сотиров, 70 г. от Павликени, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Невянка Иванова, 61 г. от Павликени, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Виолета Банчева, г. от Павликени, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Йордан Кабаиванов, 45 г. от Павликени, 2011 г.

Устни сведения и личен архив на Петър Ценков, г. от Павликени, 2011 г.